

1 תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשנ"ג-1993

בתוקף סמכותי לפי סעיף 3 לפקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

(תיקונים: התשל"ד, התשע"א)

בתקנות אלה -

"בשר" - בשר כהגדרתו בתקנות מחלות בעלי-חיים (שחיטת בהמות), התשכ"ד-1964, ובשר-עוף כהגדרתו בתקנות מחלות בעלי-חיים (בתי שחיטה לעופות), התש"ך-1964;

"דגים" - כהגדרתם בתקנות בריאות הציבור (מזון) (בדיקת דגים), התשמ"א-1981;

"חומצות שומן טראנס" - חומצות שומן בלתי רוויות המכילות פחמן הנמצא בקשר כפול אחד או יותר; הקשרים הכפולים אינם מצומדים (non-conjugated) זה לזה, מופרדים על ידי קבוצה מתילנית אחת לפחות; חומצות השומן הן בעלות מבנה המכונה טראנס שבו כל מימן נמצא בצד מנוגד במרחב;

"מזון ארוז מראש" - מזון שנארז בידי יצרן בטרם שיווקו, למעט פירות וירקות טריים ובשר ודגים שלא עברו תהליך עיבוד;

"המנהל" - המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיכו לענין תקנות אלה;

"מעבדה מוכרת" - מעבדה שהכיר בה המנהל לעניין תקנות אלה;

"שיווק" - העברה לאחר בכל דרך מדרכי ההעברה;

"תהליך עיבוד" - למעט שחיטה, פירוק, המלחה או אריזה של בשר ולמעט הקפאה או אריזה של דגים.

2. חובת סימון תזונתי

(תיקון התשל"ד)

- (א) לא ייצר אדם מזון ארוז מראש, לא יבא, לא ישווק, לא יאחסנו ולא יציגו למכירה אלא אם כן הוא מסומן בסימון תזונתי בהתאם לתקנות אלה (להלן - סימון תזונתי).
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), אין חובת סימון תזונתי של מצרכי מזון כמפורט להלן:
- (1) מים ומים מוגזים;
 - (2) תבלין;
 - (3) קפה;
 - (4) תה;
 - (5) חליטה להכנת משקה;
 - (6) שמרים;
 - (7) אבקת אפיה;
 - (8) ממתיק כהגדרתו בתקנות בריאות הציבור (מזון) (מזון דיאטטי וממתיקים), התשמ"ז-1987;
 - (9) תמצית מאכל וצבע מאכל;
 - (10) חומר גלם לייצור מזון בתעשייה;
- (ג) המנהל רשאי, במקרים מסוימים, לפטור מזון או סוגי מזון מהוראות תקנת משנה (א) אם מצא לגבי המזון או סוגי המזון

כי קיים אחד מאלה:

- (1) הסימון התזונתי של כל פרטי הסימון יהיה אפס;
- (2) באופן השימוש המקובל, הערך התזונתי של כל פרטי הסימון הוא אפס.

3. סימון תזונתי

[תיקונים: התשנ"ד, התשע"א, התשע"ב (מס' 2), התשע"ד]

- (א) הסימון התזונתי יפרט את הערך הקלורי של המזון, ותכולת החלבונים, הפחמימות, השומנים והנתרן כמפורט בתוספת הראשונה, בחלק א'.
- (ב) אם הערך של פרט כאמור בתקנת משנה (א), למעט נתרן, פחות מ-0.5% במשקל, יסומן לצדו אפס; כמות הנתרן תסומן אפס אם שיעורו פחות מ-5 מיליגרם ב-100 גרם.
- (ג) מזון המכיל בהרכבו שומנים בשיעור העולה על 2% במשקל, יסומנו גם התכולה של חומצות שומן רוויות, חומצות שומן טראנס וכולסטרול בו (להלן - רכיבי השומן), כמפורט בתוספת הראשונה, בחלק ב' ואולם -
- (1) אם תכולת חומצות השומן הרוויות אינה עולה על 0.1 גרם ב-100 גרם, יסומנו לצד רכיב שומן זה המילים פחות מ-0.1 גרם או 0.1 גרם, לפי העניין;
- (2) אם תכולת חומצות שומן טראנס אינה עולה על 0.5 גרם ב-100 גרם, יסומנו לצד רכיב שומן זה המילים פחות מ-0.5 גרם או 0.5 גרם, לפי העניין;
- (3) אם תכולת הכולסטרול אינה עולה על 2.5 מיליגרם ב-100 גרם, יסומנו לצד רכיב שומן זה המילים פחות מ-2.5 מיליגרם או 2.5 מיליגרם, לפי העניין.
- (ג1) מזון המכיל בהרכבו ושומנים בשיעור שאינו עולה על 2% במשקל, וסימון המזון כולל התייחסות לתכולה של אחד או יותר מרכיבי השומן, יכלול הסימון התזונתי את שיעורם של כל רכיבי השומן, כמפורט בתקנה 3(ג).
- (ד) משקאות משכרים כהגדרתם בפקודת המשקאות המשכרים ("יצור ומכירה") [נוסח חדש], יכול שהסימון התזונתי שלהם יכלול סימון של הערך הקלורי בלבד.
- (ה) מזון המכיל ויטמינים או מינרלים בצורת טבליות או כמוסות והערך הקלורי של טבליה או כמוסה אחת אינו עולה על קלוריה אחת, יכול שהסימון התזונתי יכלול את הפרטים בחלק ד' של התוספת הראשונה בלבד.

4. סימון נוסף

(תיקון התשנ"ד)

- (א) בנוסף לסימון תזונתי כמפורט בתקנה 3, רשאי אדם לסמן מזון בפרטי סימון נוספים כמפורט בתוספת הראשונה, בחלקים ב' ו-ג', כולם או חלקם, ובסימון ויטמינים ומינרלים כמפורט בחלק ד'.
- (ב) כלל סימון המזון "סיבים תזונתיים" או פרט הנמנה בחלק ד' של התוספת הראשונה, יכלול הסימון התזונתי גם את שיעורם במזון.
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא יסומן מזון בסימון כמפורט בחלק ד' לתוספת הראשונה, אלא אם כן תכולת הויטמינים או המינרלים בו שווה או עולה על הערכים המפורטים בתוספת השניה.

5. אופן הסימון

(תיקון התשנ"ד)

- (א) הסימון התזונתי ייעשה על אריזת המזון במקום בולט לעין, בתוך מסגרת, בצורת טבלה, בנוסח בעברית ובסדר כמצויין בתוספת הראשונה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), אם קטנה האריזה מכדי לאפשר סימון תזונתי בטבלה כאמור, הוא יסומן בשורה או בשורות, לפי הענין.

(ג) האותיות בסימון התזונתי יהיו בגודל המפורט בטבלה 1 בתקן ישראלי ת"י 1145 תמוז התשמ"ב (יולי 1982) - סימון מזון ארוז מראש, לענין סימון רכיבי המזון.

(ד) יחידות מזון ארוזות מראש שמשקלן אינו עולה על 10 גרם כל אחת, הארוזות באריזה חיצונית שתכולתה אינה עולה במשקל על קילוגרם אחד, אינן חייבות בסימון תזונתי ובלבד שהאריזה החיצונית סימנה בו.

6. ערך קלורי

(תיקון התשע"ב)

- (א) הערך הקלורי יבוטא ביחידות של קילוקלוריות ויסומן, לצד המספר, במלים "(אנרגיה) קלוריות".
- (ב) חישוב הערך הקלורי ייעשה לפי מקדמי המרה כמפורט להלן:
- (1) חלבונים - 4 קילוקלוריות לגרם;
 - (2) פחמימות זמינות - 4 קילוקלוריות לגרם;
 - (3) שומנים - 9 קילוקלוריות לגרם;
 - (4) $\frac{2}{2}$ רב-כהליים, למעט אריתריטול (e968) - 2.4 קילוקלוריות לגרם;
 - אריתריטול (e968) - 0 קילוקלוריות לגרם;
 - (5) חומצות אורגניות - 3 קילוקלוריות לגרם;
 - (6) כהל - 7 קילוקלוריות לגרם.
- (ג) הערך הקלורי יעוגל לקלוריה השלמה הקרובה.

7. חישוב הסימון

(תיקון התשנ"ד)

- (א) כל פרטי הסימון התזונתי יחושבו ויסומנו ל-100 גרם מזון מוצק או מוצק בחלקו, או ל-100 מיליליטר מזון נוזלי, הכל בהתאם ליחידות המשקל או הנפח המסמנים את תכולת האריזה בתווית; סומן המזון ביחידות נפח וכן ביחידות משקל, יחושבו פרטי הסימון התזונתי לפי משקל.
- (ב) אם לצורך צריכת המזון יש להמיס או למהול אותו במים או בנוזל אחר, ניתן לעשות גם את הסימון התזונתי ל-100 מיליליטר מזון, כאשר המזון הוכן בהתאם להוראות ההכנה המצויינות בתווית.
- (ג) אם סומן משקל המזון לאחר סינון, ייעשה הסימון התזונתי לפי המשקל לאחר סינון, בציון המלים "לאחר סינון".

8. בדיקות מעבדה

(תיקונים: התשנ"ד, התשע"א, התשע"ב (מס' 2))

המנהל רשאי לדרוש ביצוע בדיקות במעבדה מוכרת לצורך בדיקת סימון המזון לפי תקנות אלה; יצרן או יבואן של מצרך מזון, לפי העניין, יישא בהוצאות הבדיקה וישלמן במישרין למעבדה המוכרת, וזאת בין אם נטל בעצמו את הדגימה לפי דרישת המנהל, ובין אם זו ניטלה בידי המפקח.

8א. סטיה מותרת

(תיקון התשנ"ד)

שיעורם של פרטי הסימון התזונתי לא יפחת מ-80% מהשיעור המסומן ולא יעלה על 120% ממנו.

(תיקון התשל"ד)

תקנות אלה באות להוסיף על כל דין.

9. תחילה

(תיקון התשל"ד)

(א) תחילתן של תקנות אלה שנה מיום פרסומן.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי המנהל בנסיבות מיוחדות לתת פטור מהוראות תקנות אלה לגבי מוצר מזון מסוים לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה.

תוספת ראשונה

(תקנות 3 ו-4)

סימון תזונתי

חלק א'	סימון תזונתי ב-100 גר/מ"ל
nutritional value per 100	מוצר
gr/ml	אנרגיה (קלוריות)
(energy (calories	חלבונים (גר')
(proteins (gr	פחמימות (גר')
(carbohydrates (gr	שומנים (גר')
(fats (gr	נתרן (מ"ג)
(sodium (mg	
חלק ב'	
	סך השומנים (גר')
(.total fats (gr	חומצות שומן רוויות (גר')*
* (.saturated fatty acids (gr	חומצות שומן טראנס (גר')
(.trans fatty acids (gr	כולסטרול (מ"ג)
(.cholesterol (mg	

* כפי שנקבע לפי תכולת השומן הרווי המבוטאת כטריגליצריד.

חלק ג'

(.sugars (gr	סוכרים (גר')
(.starchs (gr	עמילנים (גר')
(.dietary fiber (gr	סיבים תזונתיים (גר')
חלק ד'	

vitamin a (mcg.) (retinol equivalent)	ויטמין a (מק"ג) (שווי רטינול)
(vitamin d (mcg	ויטמין d (מק"ג) (כולקלציפרול)
vitamin e (mg.) (alpha tocopherol equivalent)	ויטמין e (מ"ג) (שווי - אלפא-טוקופרול)
(.vitamin k (mcg	ויטמין k (מק"ג)
(.thiamine (mg	תיאמין (מ"ג)
(.riboflavin (mg	ריבופלאווין (מ"ג)
niacin (mg.) (nicotinic acid equivalent)	ניקוטינאמיד (מ"ג) (שווי-חומצה-ניקוטינית)
(.vitamin b6 (mg	ויטמין b6 (מ"ג)
(.folic acid (mcg	חומצה פולית (מק"ג)
(.vitatain b12 (mcg	ויטמין b12 (מק"ג)
vitamin c (mg.) (ascorbic acid)	ויטמין c (מ"ג) (חומצה-אסקורבית)
(.biotin (mcg	ביוטין (מק"ג)
(.pantothenic acid (mg	חומצה-פנטותניית (מ"ג)
(.calcium (mg	סידן (מ"ג)
(.phosphorus (mg	זרחן (מ"ג)
(.magnesium (mg	מגנזיום (מ"ג)
(.iodin (mcg	יוד (מק"ג)
(.iron (mg	ברזל (מ"ג)
(.zinc (mg	אבץ (מ"ג)
(.selenium (mcg	סלניום (מק"ג)
(.potassium (mg	אשלגן (מ"ג)

תוספת שניה

(תקנה 4 (ג))

100 מק"ג שווי-רטינול	ויטמין a
0.5 מק"ג כולקלציפרול	ויטמין d
1 מ"ג שווי-אלפא-טוקופרול	ויטמין e
8 מק"ג	ויטמין k
0.2 מ"ג	תיאמין
0.2 מ"ג	ריבופלאווין
2 מ"ג שווי-חומצה-	

ניקוטיןאמיד	ניקוטיןית
ויטמין b6	0.2 מ"ג
חומצה-פולית	20 מק"ג
ויטמין b12	0.2 מק"ג
ויטמין c	6 מ"ג חומצה-
	אסקורבית
ביוטין	10 מק"ג
חומצה-פנטותנית	0.7 מ"ג
סידן	80 מ"ג
זרחן	80 מ"ג
מגנזיום	35 מ"ג
יוד	15 מק"ג
ברזל	1 מ"ג
אבץ	1.5 מ"ג
סלניום	7 מק"ג
אשלגן	200 מ"ג
כ"ז באייר התשנ"ג (18 במאי 1993)	

מרדכי שני

המנהל הכללי של משרד
הבריאות
נתאשר.

חיים רמון

שר הבריאות

[1.] ק"ת 5524, התשנ"ג (25.5.1993), עמ' 858.

תיקונים: ק"ת 5600, התשנ"ד (25.5.1994), עמ' 891;

ק"ת 7019, התשע"א (31.7.2011), עמ' 1198;

ק"ת 7121, התשע"ב (17.5.2012), עמ' 1175;

ק"ת 7160, התשע"ב (30.8.2012), עמ' 1661 [התשע"ב (מס' 2)] (תיקון לתיקון התשע"א);

ק"ת 7336, התשע"ד, (30.1.2014), עמ' 588 (תיקון לתיקון התשע"א אשר החיל את הוראותיו על מזון שיוצר החל ב-1.2.14).

תקנות אלה בטלות החל מיום 1.1.2020, עם כניסתן לתוקף של תקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי).

התשע"ח-2017.

[2.] תחילת תוקפה של תקנת משנה 6(ב) (4) ביום 16.6.12 ואולם מזון שעד התאריך הנ"ל סומן כדין לפי התקנות כנוסחן ערב תיקון התשע"ב, יותר המשך שיווקו באותו סימון במשך שנה וחצי מהתאריך הנ"ל.

//